

STARTNOTITIE

Een nieuw beleidskader sport en bewegen voor de gemeente Leeuwarden

Gemeente Leeuwarden

Inhoud

1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doel en opzet	4
1.3 Niet alles is nieuw	5
2. Vijf opgaven centraal	6
2.1 Van jongs af aan, een leven lang veelzijdig in beweging	6
2.2 Sportinfrastructuur; de basis om sporten en bewegen te faciliteren	8
2.3 Versterken van het sportklimaat en de breedtesport	8
2.4 Visie op Topsport(beleid) in de gemeente Leeuwarden	9
2.5 Gezondheidsachterstanden verkleinen met sport als middel	10
3. Proces & aanpak	11
3.1 Uitgangspunten	11
3.2 Participatie	12
3.3 Processtappen	12
3.4 Financiën	14

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Sporten en bewegen hebben in het huidige coalitieakkoord “Nu investeren in de toekomst” een zichtbare plek. In dit akkoord is vastgelegd dat we aan de slag gaan met een nieuw beleidskader sport en bewegen. Dit kader zal dan ook als leidraad fungeren bij het creëren van kansen op het gebied van (top)sport, stimuleren van sportparticipatie en het waarborgen van toegankelijke sportaccommodaties en beweegplekken als faciliteit voor alle sportende en bewegende inwoners van Leeuwarden.

Met een nieuw beleidskader sport en bewegen in de gemeente Leeuwarden hebben we als doel om een actieve en gezonde levensstijl voor alle inwoners te bevorderen en een sterk sport- en beweegklimaat te realiseren. Sporten en bewegen inzetten als middel om gezondheid, vitaliteit en welzijn te bevorderen, wordt een steeds belangrijker onderwerp in diverse integrale beleidsstukken en regelingen. De verantwoordelijkheid om de gezondheid en vitaliteit van inwoners te waarborgen ligt voor een (steeds groter wordend) deel bij de gemeente, kijkend naar bijvoorbeeld het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Sportakkoord II. Sport en bewegen heeft bewezen positieve effecten op zowel fysiek als mentaal vlak en speelt een belangrijke rol in het versterken van de sociale cohesie en de sociale basis.

We zijn ervan overtuigd dat de uitvoering van een nieuw beleidskader sport en bewegen uiteindelijk een positieve impact zal hebben op het welzijn, de gezondheid en het sociale klimaat van inwoners van de gemeente Leeuwarden. Met een duidelijke visie en actiepunten die we laten terugkomen in uitvoeringsagenda's kunnen we sport- en bewegen in de gemeente Leeuwarden omarmen als middel voor welzijn, gezondheid, inclusie en verbinding.

1.2 Doel en opzet

Het doel van deze startnotitie is om een gezamenlijk vertrekpunt te markeren voor de actualisatie van het gemeentelijk sport- en beweegbeleid ‘Samen bewegen naar een gezonde gemeente’ uit 2018. Sportaccommodatiebeleid wordt, anders dan voorheen, onderdeel van dit beleidskader. Door middel van deze startnotitie kan aan de start van het proces van gedachten worden gewisseld over de reikwijdte, inhoudelijke accenten en het doorlopen van het (participatie)proces.

In deze notitie volgt in het eerste hoofdstuk een toelichting op de aanleiding van het creëren van een nieuw beleidskader. In dit hoofdstuk wordt ook beschreven dat we niet vanaf “nul” beginnen. Er zijn in de afgelopen jaren namelijk meerder plannen, visies en uitwerkingen gemaakt op het gebied van sportstimulering en sportaccommodaties. Deze plannen vormen de basis voor het nieuwe beleidskader.

In het tweede hoofdstuk worden de belangrijkste opgaven beschreven die een rol spelen bij het vormgeven van het nieuwe beleidskader sport en bewegen. Deze opgaven komen voort uit landelijke- en lokale trends, ontwikkelingen en opgaven.

Het derde hoofdstuk gaat in op de beoogde participatie van verenigingen en andere stakeholders die we in dit proces willen betrekken. Daarnaast wordt de planning van het proces tot het vaststellen van het nieuwe beleidskader sport en bewegen verder toegelicht.

1.3 Niet alles is nieuw

Het opstellen van een nieuw beleidskader sport en bewegen betekent niet dat alle thema's binnen sport in dezelfde mate opnieuw tegen het licht gehouden moeten worden. Bepaalde onderdelen sluiten nog goed aan bij eerder geformuleerde ambities en plannen. De volgende documenten zijn nog grotendeels actueel en worden daarom gebruikt als bouwstenen voor het op te stellen kader:

Het huidige sportbeleid '*Samen bewegen naar een gezonde gemeente*¹' is in 2018 geschreven en biedt een goede basis om mee verder te gaan. Deze basis willen we verstevigen en verder uitwerken in een nieuw document, waarin het beleidskader voor de komende jaren wordt vastgelegd. Een integraal stuk welke tot stand komt vanuit samenwerking met diverse beleidsterreinen zoals gezondheid, jeugd, sociale basis en spelen en bewegen. Daarnaast is het *Sportaccommodatiebeleid*² van de Gemeente Leeuwarden sterk verouderd (2016). Onderdeel van het nieuwe beleidskader sport en bewegen is het thema sportaccommodaties. Daar vallen ook de gemeentelijke zwembaden onder. De basis hiervoor komt voort uit de *Visie op Sportvoorzieningen*³ welke in 2022 is gepresenteerd. Ook wordt in het najaar van 2023 een onderzoek gepresenteerd over de verduurzamingsmogelijkheden van de gemeentelijke zwembaden. De uitkomsten hiervan worden meegenomen in het nieuw te schrijven kader.

In het (in de zomer van 2023 goedgekeurde-) plan van aanpak voor het *Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)*⁴, staat meermaals beschreven dat sport en bewegen ingezet dient te worden als middel om gezondheidsachterstanden te verkleinen. Daarnaast is in *2023 Sportakkoord II*⁵ van de Gemeente Leeuwarden herijkt. Hierin staat per pijler beschreven aan welke doelen de Gemeente Leeuwarden de komende jaren wil werken. Deze thema's vormen de basis voor het onderdeel sportstimulering in het beleidskader sport en bewegen wat volgt uit deze startnotitie.

Bv *SPORT*⁶ in Leeuwarden de belangrijkste partner als het gaat over het beheren en exploiteren van sportaccommodaties en sport- en beweegstimulering door de inzet van de buurtsportcoaches. De Gemeente Leeuwarden is verantwoordelijk voor het beleid, bv *SPORT* voert aan de hand van dit beleid hun opdracht uit. Bij bv *SPORT* ligt veel kennis en ervaring over de praktijk. We laten ze dan ook graag als kennispartner meedenken en participeren in het nieuwe beleidskader.

Op landelijk niveau zijn er een aantal documenten en regelingen die de basis vormen voor het nieuwe beleidskader sport en bewegen. Zo heeft NOC*NSF een *Sportagenda 2032*⁷ opgesteld, waarin de koers voor sporten en bewegen in de toekomst wordt uitgezet. Deze agenda sluit aan bij het Sportakkoord II, waarmee binnen diverse thema's wordt gewerkt aan het versterken van het sportklimaat in Nederland.

Er is dus al veel. Maar tussen al deze plannen mist de verbinding. De (beleids-)nota's zijn gevuld met plannen en doelen, per akkoord en per sport. In het nieuwe beleidskader sport en bewegen willen we de verbinding maken tussen de plannen en doelen uit deze nota's én dat wat we op lokaal niveau de komende jaren willen gaan doen.

1 Samen bewegen naar een gezonde gemeente

2 Sportaccommodatiebeleid

3 Visie Sportvoorzieningen

4 Gezond en Actief Leven Akkoord

5 Herijking Sportakkoord II- Gemeente Leeuwarden (2023)

6 bv *SPORT*

7 Sportagenda 2032

2. Vijf opgaven centraal

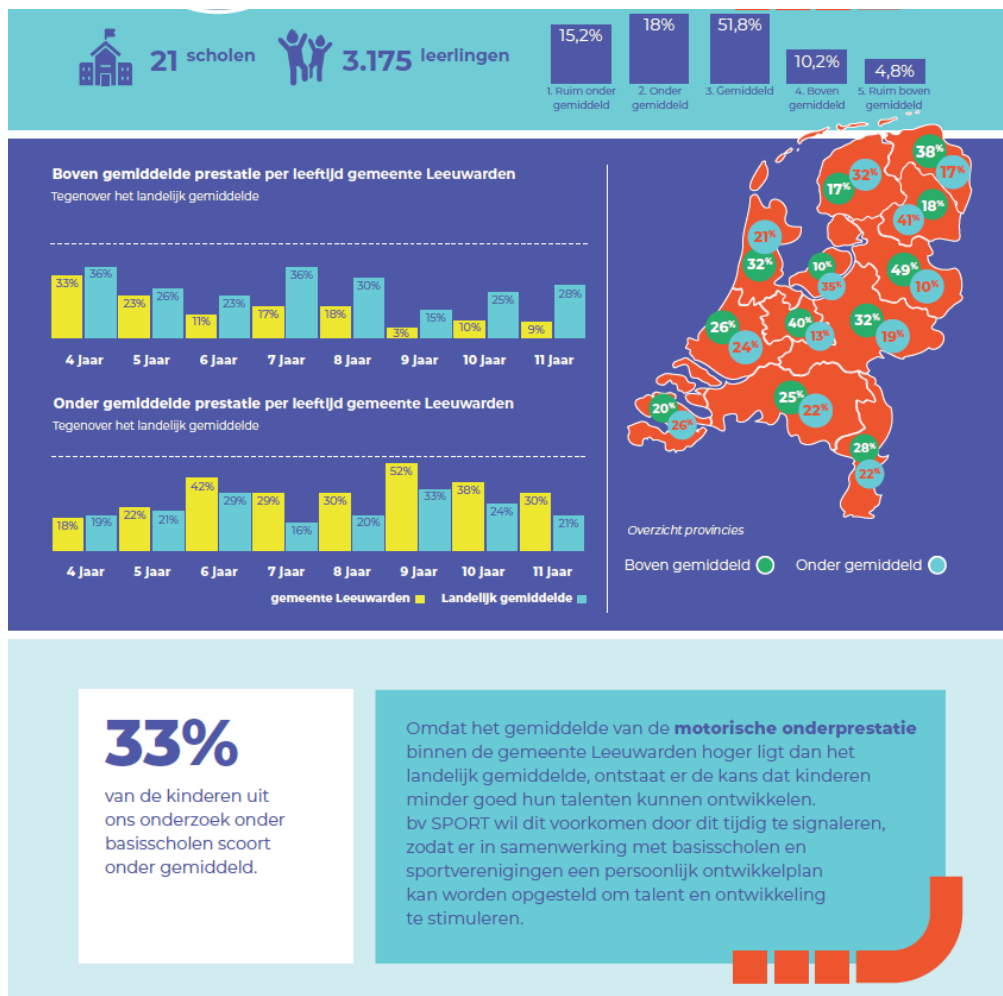
Om het beleidskader sport en bewegen vorm te geven vertrekken we vanuit vijf opgaven die we hieronder toelichten. Deze opgaven sluiten aan bij landelijke en lokale ontwikkelingen op het gebied van sport en bewegen.

Het beleidskader zal niet alleen betrekking hebben op investeringen in sportfaciliteiten, maar zal ook aandacht besteden aan het bevorderen van breedtesport, het stimuleren van veelzijdig bewegen, talentontwikkeling & topsport en het vergroten van de sportparticipatie onder kwetsbare groepen.

2.1 Van jongs af aan, een leven lang veelzijdig in beweging

Goede motorische vaardigheden zijn belangrijk bij het ontwikkelen van een actieve leefstijl. Door beweging bij kinderen en jongeren te stimuleren, worden ze motorisch sterker en houden ze langer plezier in sporten en bewegen. Daarnaast zijn mensen die op jonge leeftijd vaardig zijn in bewegen, op latere leeftijd actiever en hebben zij een kleiner risico op gezondheidsproblemen⁸.

⁸ Van jongs af aan vaardig in bewegen

Figuur 1, Resultaten MQScan Gemeente Leeuwarden (bv SPORT,2023)

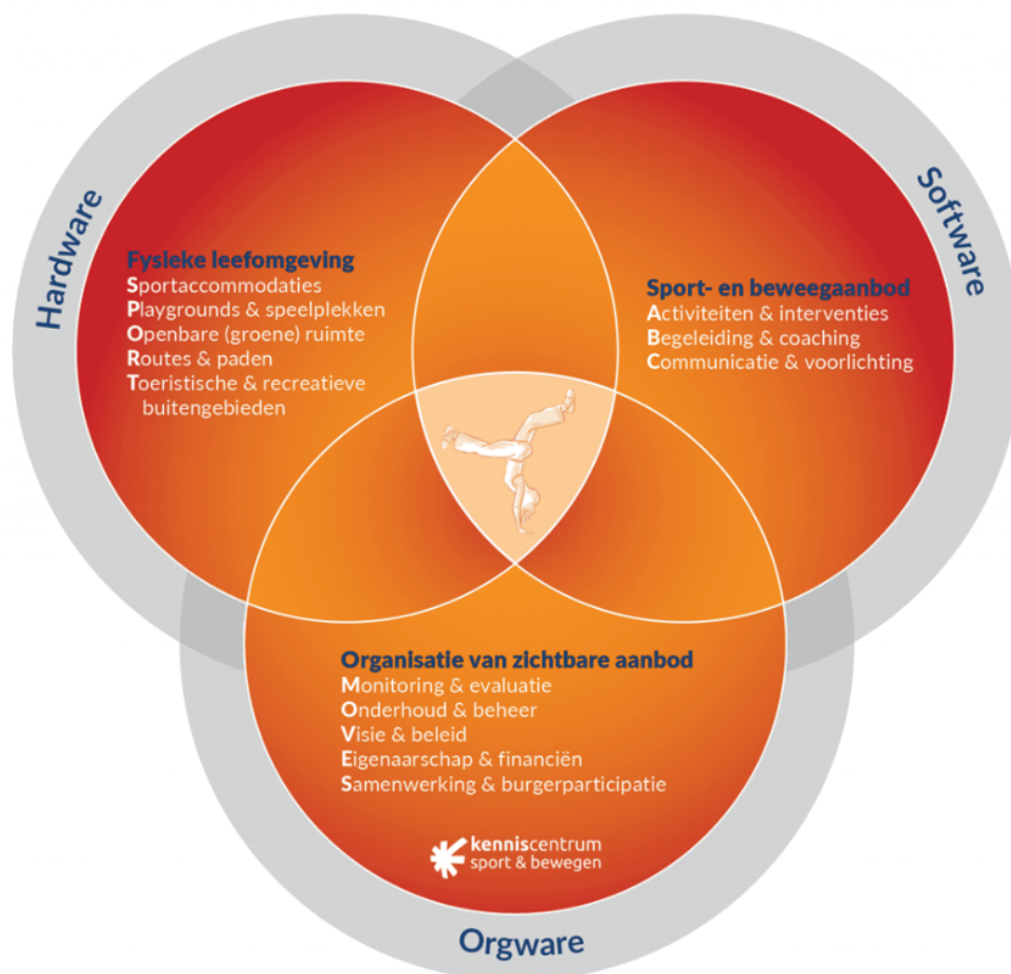
Om bovenstaande te bereiken ligt er een grote uitdaging; kinderen en volwassenen van alle leeftijden bewegen namelijk steeds minder, zijn minder fit en hebben steeds meer kans op overgewicht en chronische aandoeningen. Ten opzichte van 2021 is er onder de 4- tot 12-jarigen sprake van een daling in het percentage kinderen dat aan de beweegrichtlijn voldoet (van 62,3 procent in 2021 naar 56,8 procent in 2022)⁹.

Het aanpakken van deze opgave is een gedeelde taak en verantwoordelijkheid. Naast ouders en verzorgers, spelen ook scholen, kinderopvang, sportclubs en overheden hierin een rol. Dit kernthema vraagt om een integrale aanpak, waarin met name de samenwerking wordt gezocht met het onderwijs- en gezondheidsbeleid.

Het Athletic Skills Model¹⁰ is binnen dit thema een model welke veelvuldig terugkomt en zowel toepasbaar is op de software (door cursussen etc. in te zetten) als in het creëren van hardware in de openbare ruimte en diverse (binnen-)sportlocaties.

9 Cijfers over beweging | Nederlands Jeugdinstituut (nji.nl) (2023)

10 Athletic Skills Model

Figuur 2, BVO- model (Kenniscentrum Sport & Bewegen, 2023)

2.2 Sportinfrastructuur; de basis om sporten en bewegen te faciliteren

Sportvoorzieningen spelen een belangrijke rol bij het creëren van een goede sportinfrastructuur in een gemeente. Ze bieden onder andere ruimte aan het onderwijs en op deze plekken komen mensen samen om van sport te genieten, door het zelf te beoefenen of hun favoriete team aan te moedigen. Een goede sportinfrastructuur met mogelijkheden om te bewegen in de openbare ruimte zien we dan ook als één van de belangrijkste voorwaarden voor het bevorderen van een gezonde levensstijl, het stimuleren van sociale interactie en het ontwikkelen van sporttalent. Het BVO-model¹¹ is ontwikkeld om aan te geven uit welke elementen een beweegvriendelijke omgeving bestaat: Hardware, Software en Orgware.

De openbare ruimte kan in de toekomst (nog beter) worden ingezet om sporten en bewegen te stimuleren en sociale interactie te bevorderen. In de Visie op Sportvoorzieningen¹² wordt steeds minder gesproken over sportaccommodaties. In plaats daarvan wordt gesproken over sportomgevingen, waar ook de openbare ruimte in betrokken wordt. We willen maatschappelijke initiatieven op en rondom sportparken nog meer stimuleren. Dit doen we onder andere door het aanstellen van een Sportparkmanager (eind 2023) voor drie locaties in de gemeente Leeuwarden.

Daarnaast is ruimte voor topsport in de Gemeente Leeuwarden (o.a. SC Cambuur, LWD Basket, Turnen, ZV Orca en KV Mid- Fryslân) een vraag welke steeds frequenter op de agenda staat. De vraag wat we als gemeente met het thema topsport gaan doen en wat onze visie op topsport is voor de komende jaren, heeft direct effect op de exploitatie van- en ruimte in huidige en toekomstige sportaccommodaties. Daarom willen we in het proces richting het nieuwe beleidskader sport en bewegen gaan verkennen wat we in de Gemeente Leeuwarden definiëren als topsport en in hoeverre de gemeente hier faciliterend in wil en kan zijn.

De basis voor de visie op sportvoorzieningen is het onderzoek van het Mulier Instituut in 2019; Ruimte voor de sport in Leeuwarden.¹³ Dit onderzoek laten we actualiseren zodat alle data die we als basis voor het nieuwe sportbeleid gebruiken, recent is.

Onderdeel van de sportaccommodaties zijn ook de drie gemeentelijke zwembaden. De uitkomsten van het verduurzamingsonderzoek voor zwembaden (welke eind 2023 wordt opgeleverd) worden in het nieuwe beleidskader uitgewerkt tot concrete aanbevelingen. Deze aanbevelingen worden meegenomen in de uitvoeringsplannen, vanuit deze plannen moet een keuze worden gemaakt over de toekomst van zwemwater in de gemeente Leeuwarden.

2.3 Verstevenigen van het sportklimaat en de breedtesport

Aan de basis van het nieuwe beleidskader sport en bewegen ligt het Sportakkoord II¹⁴. De lokale herijking is recent vastgesteld door de Vereniging Sport en Gemeenten. Daarnaast is het Sportakkoord II ook op landelijk niveau herijkt.

11 BVO model - kenniscentrum sport en bewegen

12 Visie Sportvoorzieningen 2022

13 Ruimte voor de sport in Leeuwarden (2020)

14 Landelijk Sportakkoord II

De landelijke herijking van dit akkoord zet in op het neerzetten van een stevig fundament, een groter bereik (meer doelgroepen aan het sporten en bewegen) en werkt aan meer betekenis van de sport (waarde van sport) in Nederland. Dat resulteert in zes thema's waar de gemeenten (al vanuit Sportakkoord I) op lokaal niveau aan werken:

- Inclusie en diversiteit (voorheen: Inclusief sporten en bewegen)
- Sociaal veilige sport (voorheen: Positieve sportcultuur)
- Vitale sportaanbieders (voorheen: Vitale sport- en beweegaanbieders)
- Vaardig in bewegen
- Ruimte voor sport en bewegen (voorheen: Duurzame sportinfrastructuur)
- Maatschappelijke waarde van topsport (voorheen: Topsport die inspireert)

Vanuit deze thema's wordt samengewerkt (met onderwijs, gezondheid en zorg) aan een stevig fundament. De voorwaarden om te kunnen sporten en daar plezier aan te beleven, moeten verbeterd worden om een gezonde generatie in 2040 te creëren. Dat gaat over de mensen, organisaties, cultuur en materiële voorzieningen in de sport. Een belangrijk punt de komende jaren is het investeren in kwalitatief sterke sportaanbieders die toegankelijk en veilig zijn voor iedereen. Vanuit het landelijk Sportakkoord II is één van de lokale en regionale opdrachten om een sportplatform of sportloket op te richten waardoor verenigingen beter en meer kunnen participeren in het lokale sportbeleid. In de gemeente Leeuwarden kan dit worden gezien als de opvolger van de in 2022 opgeheven Sportraad.

Het Sportakkoord II staat in het teken van samen- en meer integraal werken aan het verstevigen van het sportklimaat op lokaal-, regionaal- en landelijk niveau. Uitvoeringsprogramma's die voortkomen uit het nieuwe beleidskader sport en bewegen, waar het Sportakkoord II mede de basis voor vormt, worden dan ook samen met stakeholders vormgegeven.

2.4 Visie op Topsport(beleid) in de gemeente Leeuwarden

Steeds vaker kloppen topsportorganisaties bij gemeenten aan de deur. Hierdoor wordt duidelijk dat ook voor dit onderdeel van sport beleid gevormd moet worden, om zo goed mogelijk (binnen de op te stellen gemeentelijke kaders), te kunnen ondersteunen en faciliteren. Momenteel heeft de Gemeente Leeuwarden geen kaders of visie op topsport¹⁵, waardoor de ondersteuning en afspraken die gemaakt worden met topsportorganisaties incidenteel en divers zijn.

Het belang van het hebben van topsportbeleid binnen een gemeente wordt steeds groter. Niet voor niets is één van de pijlers in het Sportakkoord II gericht op de maatschappelijke waarde van topsport. Topsport kan als een afspiegeling worden gezien van de waarden en normen van de samenleving, het brengt mensen samen en inspireert. Topsport draagt bij aan de sociale cohesie binnen de gemeente Leeuwarden. Het beoefenen van- en kijken naar sport zorgt ervoor dat mensen met verschillende achtergronden en sociale klassen met elkaar in contact komen. Bovendien kan het succes van lokale topsporters en topsportverenigingen een inspiratiebron zijn voor de jeugd om hen aan te moedigen om hun eigen talenten te ontdekken en sportieve ambities na te streven.

¹⁵ Definitie van Topsport; topsport is het beoefenen van een sport op het hoogste niveau, nationaal of internationaal. Het onderscheidt zich van zuiver recreatieve sport en algemene wedstrijd sport doordat de nadruk vrijwel volledig op de prestaties ligt

Voor het vormen van het beleidskader rondom het thema topsport betrekken we organisaties zoals; Topsport Noord, bv SPORT, Sport Fryslân (vanuit hun regionale functie) en de Leeuwarder topsportorganisaties. Het doel is om een gedragen beleidskader te ontwikkelen, waardoor de verenigingen en organisaties die topsport bedrijven, weten wat ze de komende jaren kunnen verwachten vanuit de gemeente Leeuwarden.

2.5 Gezondheidsachterstanden verkleinen met sport als middel

In de afgelopen jaren is er steeds meer aandacht gekomen voor het verkleinen van de gezondheidsachterstanden. Deze achterstanden kunnen worden veroorzaakt door verschillende factoren, zoals sociaaleconomische status, etniciteit en opleidingsniveau. Om deze achterstanden aan te pakken en inwoners gelijke kansen te geven op een gezond leven, willen we sporten en bewegen inzetten als middel. Gezonde inwoners zijn in staat om meer bij te dragen aan de samenleving en stijgende zorgkosten worden de kop in gedrukt.¹⁶

Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)¹⁷ heeft als doel vanuit diverse pijlers gezondheidsachterstanden aan te pakken. Vanuit het GALA zijn ketenaanpakken opgesteld die als doel hebben om op een integrale manier gezondheid van inwoners te bevorderen en gezondheidsachterstanden te verkleinen. Sporten en bewegen wordt binnen diverse programma's ingezet als middel om deze doelen te bereiken.

Binnen de ketenaanpak valpreventie ligt ruimte voor diverse beweegprogramma's waarin de buurtsportcoaches een coördinerende kunnen innemen hebben. Daarnaast komt er ook binnen de Gecombineerde Leefstijl Interventie (zowel voor volwassenen als voor kinderen) meer aandacht voor sporten en bewegen. In het nieuwe beleidskader sport en bewegen zal er (vanuit de doelen van het GALA en het gezondheidsbeleid van de Gemeente Leeuwarden) aandacht zijn voor de preventieve rol van sporten en bewegen bij diverse doelgroepen. Daarbij wordt gefocust op de doelgroep(en) waar momenteel nog niet (of onvoldoende) bewogen wordt. Op dit thema wordt een integrale aanpak nagestreefd welke samen wordt vormgegeven met diverse beleidsterreinen binnen het Sociaal Domein. Op die manier streven we naar het wegnemen van drempels om in beweging te komen.

¹⁶ Werken aan bestaanszekerheid (Movisie,2022)

¹⁷ Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) (2023)

3. Proces & aanpak

De vijf genoemde opgaven werken we in 2024 verder uit tot een nieuw beleidskader sport en bewegen. Dit nieuwe beleidskader is de sportvisie voor de komende tien jaar. Aan de hand van deze visie stellen we uitvoeringsplannen op voor de komende vier jaar, waarin we met concrete acties en voorstellen komen om het sportlandschap in de Gemeente Leeuwarden te versterken.

In de ontwikkeling van het beleidskader staan 11 uitgangspunten centraal. We zetten diverse processtappen om zo tot een gezamenlijk gedragen beleidskader te komen. De uitgangspunten en processtappen worden hieronder kort beschreven.

3.1 Uitgangspunten

- We willen zoveel als mogelijk aansluiten bij de behoefte van inwoners om zelf de mogelijkheid te hebben om te bepalen waar en wanneer hij of zij wil sporten en bewegen.
- We zetten in op het creëren van gelijke kansen om mee te doen aan sport- en beweegactiviteiten. Dit leidt tot een aanpak die per gebied of doelgroep kan verschillen.
- We gaan in de gemeente plekken creëren waar inwoners worden uitgedaagd om te bewegen, ontmoeten en te sporten. Zoals bijvoorbeeld in openbare sportparken.
- We benaderen sport breed, integraal: zo ontwikkelen we gezamenlijk nieuw beleid op sport en meten we de effecten van interventies van andere beleidsterreinen, waarin sport als middel wordt ingezet.
- De gebruikers van de gemeentelijke sportaccommodaties waarderen de faciliteiten in 2030 met een 7 (dit wordt gemeten middels een gebruikerstevredenheidsonderzoek in 2026).
- Vanuit het beleidskader worden uitvoeringsprogramma's opgezet waarin ambities worden vertaald naar plannen. In deze programma's gaan we uit van drie ambitieniveaus, welke in het beleid financieel worden uitgewerkt; Brons, Zilver & Goud.
 - Brons houdt in dat de voorgestelde maatregelen noodzakelijk zijn om het sport- en beweeglandschap te brengen naar een basisniveau; een niveau wat noodzakelijk is om de inwoners voldoende te faciliteren op dit moment (2024).
 - Zilver houdt in dat de voorgestelde maatregelen afdoende zijn om de gemeente richting 2035 te faciliteren en de basis op orde te houden.
 - Goud houdt in dat de voorgestelde maatregelen gericht zijn op een hoog niveau van sport- en beweegparticipatie en daarbij een hoog niveau van professionaliteit en inzet op alle vlakken van het sport- en beweeglandschap.
- De thema's in het nieuwe beleidskader sluiten aan bij het landelijk beleid (Sportakkoord II)
- De thema's die vastgesteld zijn in de lokale herijking van het Sportakkoord II van de Gemeente Leeuwarden (2023) zijn leidend.
- We zien bv SPORT als onze (kennis) partner én uitvoerder op het gebied van sport en bewegen in de gemeente Leeuwarden.
- We stellen de inwoners en sportaanbieders van de gemeente Leeuwarden centraal bij de totstandkoming én uitvoering van het beleidskader.
- Het beleidskader sport en bewegen is gebaseerd op praktijkprofessionele en ervaringskennis daarnaast maken we gebruik van data als onderbouwing voor de keuzes die gemaakt worden in de uitvoeringsplannen.

3.2 Participatie

Inwoners en belanghebbenden zoals sportverenigingen en sportorganisaties willen wij zo goed mogelijk betrekken bij plannen, ideeën of beleid voor hun eigen omgeving. Door de participatie goed op te zetten, komen alle belangen en meningen van de stakeholders op tafel. Ook de creativiteit om goed om te gaan met deze verschillende belangen en meningen komt hierdoor op gang.

Door sportverenigingen en andere belanghebbende partijen te betrekken bij het creëren van een nieuw beleidskader sport en bewegen, hopen we dat dit beleidskader breed wordt gedragen, om sport en bewegen in de gemeente Leeuwarden een sterkere positie te geven. Participatie vindt in dit traject dan ook plaats op verschillende schaalniveaus. Van daadwerkelijk aan tafel meedenken over sportstimulering en sportaccommodatiebeleid, tot het invullen van een enquête om inzicht te krijgen in de Leeuwarder situatie.

3.3 Processtappen

Om tot nieuw sportbeleid te komen hebben we het proces in verschillende stappen opgedeeld. In de bijlage is het proces schematisch weergegeven met een tijdsindicatie.

Stap 1: voorbereiding

Momenteel zitten we midden in het proces van beleidsvoorbereiding. We ontwikkelen onder meer een dashboard voor sport en sportaccommodaties om (meer) inzicht te krijgen in de huidige situatie. Aan de hand van beschikbare data, van bijvoorbeeld het Mulier instituut, GGD Monitor en data van de gemeente Leeuwarden zelf, gaan we in kaart brengen hoe de huidige situatie per gebied (wijk/dorpen) eruit ziet als het gaat om deelname aan sport(verenigingen) en de status van de sportaccommodaties. Door middel van dit dashboard kunnen we ook in de toekomst de ledenaantallen en het gebruik van sportaccommodaties blijven monitoren. Op die manier kunnen we tijdig bijsturen indien nodig. De wordt onder andere opgehaald door het rapport van het Mulier Instituut van 2019; Ruimte voor de sport in Leeuwarden¹⁸, te actualiseren.

Stap 2: input

Een nieuw beleidskader sport en bewegen kunnen we niet alleen maken. We willen daarom input ophalen bij inwoners, interne- en externe partners (onder andere sportverenigingen) en de gemeenteraad om tot een gezamenlijk gedragen beleid te komen.

Inwoners

Een groot deel van de volwassen inwoners van de gemeente sport en beweegt voldoende (59%), maar een deel ook nog niet. Wat hebben deze inwoners nodig om wél in beweging te komen? Wat werkt in het huidige sportbeleid en wat ontbreekt? Worden verenigingen voldoende ondersteund om ook een aanbod voor specifieke doelgroepen op te zetten?

¹⁸ Ruimte voor de sport in Leeuwarden

Om antwoord te kunnen geven op deze vragen willen we graag in gesprek met onze inwoners. Dit willen we op een laagdrempelige manier vormgeven. We sluiten zoveel als mogelijk bij bestaande ontmoetingsplekken, denk aan sportverenigingen en sportplekken, en -momenten. We hebben oog voor de verschillende leeftijdsgroepen en we streven ernaar om ook zoveel mogelijk de 'unusual suspects' te bereiken. Hierin werken we samen met de buurtsportcoaches van bv SPORT, die het veld kennen en stakeholders kunnen betrekken.

Interne en externe partners

We gaan in gesprek met interne en externe partners. Een nieuw beleidskader ontwikkelen en uitdragen kunnen (én willen) we namelijk niet alleen. Daarom willen we ook bij de partners ophalen wat goed gaat en wat beter kan. Wat doen we al in de gemeente en wat werkt? En waar zit de behoefte of noodzaak om dingen anders te doen? Zoals eerder benoemd: een brede benadering van gezondheid, waarin sport als middel een belangrijke positie heeft, vraagt integraliteit. Vanuit dit standpunt staan we in sterke verbinding met andere beleidsterreinen en samenwerkingspartners zoals bv SPORT, Leeuwarden- Oost, GGD en Sport Fryslân. Niet alleen de verbinding, maar de co-creatie in het proces richting een nieuw beleidskader staat voorop.

Sportverenigingen

Sportverenigingen zijn één van de belangrijkste partners in het opstellen van een nieuw beleidskader sport en bewegen. Zij zorgen ervoor dat veel inwoners op een reguliere basis in beweging komen. Daarnaast zijn ze ook van groot belang als het gaat om de sociale component in het verenigingsleven. Daarom betrekken we sportverenigingen graag in het proces tot een nieuw beleidskader. Aan het begin van dit proces nodigen we sportverenigingen uit voor een startbijeenkomst. Vervolgens betrekken we een kerngroep, die de sportverenigingen kan vertegenwoordigen, gedurende het proces. Wanneer het beleidskader gevormd is, vragen we sportverenigingen of zij zich hierin kunnen vinden.

De data en input die we ophalen vormen samen de basis voor de verdere uitwerking van een nieuw beleidskader sport en bewegen. Een vervolgstap is het bepalen van prioriteiten en doelen vanuit dit beleidskader. Deze prioriteiten en uitgangspunten zijn aanleiding voor de uitvoeringsplannen voor sportstimulering en sportaccommodaties.

De gemeenteraad

Met een presentatie over de startnotitie willen we de gemeenteraad gelegenheid geven om input te geven voor zowel het proces als de inhoud voor dit nieuwe beleidskader. Dit wordt gedaan tijdens een informatieve bijeenkomst in februari. Daarnaast nodigen we raadsleden uit bij bijeenkomsten waarin we in co-creatie met inwoners input op willen halen. Middels een informerende brief en een informatieve avond informeren we de raad Tussentijds (tweede kwartaal 2024) over het verloop van het proces.

Stappen 3 en 4: concept en besluitvorming

Het uitgewerkte concept leggen we vervolgens voor aan belangrijke partners, inclusief de Adviesraad Sociaal Domein. Tot slot leggen we het nieuwe beleidskader sport en bewegen ter besluitvorming voor aan het college van B&W en de gemeenteraad.

3.4 Financiën

Om te komen tot nieuw sportbeleid is in het coalitieakkoord in 2024 €150.000 vrijgemaakt. Dit zal onder andere worden besteed aan de actualisatie van het rapport van Mulier Instituut en aan het organiseren van bijeenkomsten rondom het participatieproces.

Daarnaast geeft onderstaande een overzicht van de financiën die annex zijn met het nieuwe beleidskader sport en bewegen. In het beleidskader zelf wordt dit verder uitgewerkt en toegelicht.

	Onderdelen financiën sport	Begroot voor 2024
1	Sportaccommodaties (groot onderhoud en kapitaalslasten incl gymzalen onderwijs (excl bestaande kapitaalslasten gymzalen)	€ 3.454.684
2	Bijdrage bv SPORT (op basis van DVO 2023)	€ 10.643.302,-
3	GALA spuk regeling brede combinatiefunctionarissen deel sport (verwerkt in DVO)	€ 454.137,- (2024 & 2025)
4	Sportakkoord II	€ 91.507,- (2024 & 2025)
5	Nieuw sportbeleid (coalitieakkoord)	€150.000 (incidenteel)

